

José María Chavarría, empresari, músic i compositor

“Amb ‘L'era’ vull rememorar la nostra música”

José María Chavarría Ferreres (Tortosa, 1937) és una persona molt coneguda per la seua faceta professional (propietari de la companyia d'autobusos HIFE), però altres desconeixeran la seua vessant musical. Chavarría és músic i compositor, un estudiós i virtuós de l'acordió i del piano. Aquest vespre a les 20 hores a la Reial Capella de la Catedral de Tortosa estrenarà la suite *L'era*, dedicada a la Mare de Déu de la Cinta, convidat per la Reial Arxiconfraria en el marc dels actes del 400 aniversari.

José María Chavarría té les mans fortes com forjades en un ferrer, però hàbils com les ales d'un ocell. Toca i compon al soterrani de casa, aïllat de la resta i sense molestar a dalt. Allí té diversos instruments i una constel·lació de cables i aparells electrònics. Assaja cinc hores al dia. Avui és l'estrena de la suite *L'era*, dedicada a la Mare de Déu de la Cinta. Afirmar que un músic mai no s'ha de posar nerviós davant del públic, que ha de tindre molta sang freda. Amb la seua suite vol “enaltir la memòria de la Mare de Déu de la Cinta, ja que no surt esmentada a les primeres partitures musicals”.

Les peces que configuren aquesta creació, pensada per a piano midi i acordió, estan inspirades en l'evolució musical de les Terres de l'Ebre, fruit de les diferents cultures que han anat conformant les nostres formes musicals populars. “Tortosa té unes melodies i no unes altres perquè va estar clarament influenciada per la gent que va passar per aquí i pel seu teixit comercial; així com per la faena al camp i l'agricultura” explica Chavarría. “Les melodies de les persones que passaven per aquí es van quedar. Felip Pedrell afirmava que tenim molta influència oriental també en les nostres arrels”.

La suite es tracta de tres moviments que arranquen en melodies del segle XIV i continuaran amb peces (sense veu) dels cants de

treball i la jota tortosina per finalitzar amb les danses i la seua evolució. “El que ha persistit més aquí és la jota. La jota apareix amb l'evolució dels instruments, que són més nous. A les melodies li afegeixen més instruments i virtuosismes”, detalla el músic. “Però amb les dos primeres peces de *L'era* vull rememorar la nostra música”.

Chavarría tocarà tres acords diferents. Explica que aquest instrument és jove. “La seua història té 150 anys. Els primers acords acompanyaven les rondalles, feien els acords, d'aquí el nom. Felip Pedrell ho explica. I a Chopin també li van presentar l'acordió”. El compositor detalla que les cançons de *L'era* són les del treball, de quan els treballadors dormien a les pallisses. “Des de l'Àndalus cap aquí per tot el Mediterrani hi ha cançons fantàstiques, com sostenia Pedrell. Són músiques mixtes. N'han quedat les melodies i els músics hi afegeixen les harmonies”.

El compositor mostra la seua il·lusió per estrenar l'obra. “Em van convidar a fer-ho, tot i que he hagut d'estudiar molt i em costa una mica. Ja no sóc jove. L'acordió pesa 14 quilos i arriba un moment que et canses. El difícil és memoritzar, has d'estudiar molt, fer molts exercicis. Això no es fa ràpid, així com així, has d'haver-hi insistit molt”.

Chavarría va començar a tocar el piano als

José María Chavarría a l'estudi, on assaja per a l'estrena de la suite 'L'era'. / NÚRIA CARO

“Per donar-te a conèixer has d'anar a concerts i ser un esclau de l'instrument”

10 anys. “A casa tot els tocàvem”, explica. Després va haver d'assumir els negocis del pare, i la música va quedar-se com un record de tot plegat. Però sempre és alguna cosa més. “El treball embruta. La música enriqueix”, afirma. “La veritat és que m'agrada moltíssim. Els meus mestres van ser d'aquí i això és molt important. També vaig estudiar

harmonia a Itàlia i aquestes influències es van cimentar”.

El compositor sosté que un músic ha de procurar no abandonar la música, però que finalment “per donar-te a conèixer has d'anar a concerts i ser un esclau de l'instrument”. Ell mateix va estar en conjunts i orquestres, “tot i que per dedicar-t'hi has d'estar molt alerta de l'evolució de la música”. Antón García Abril, catedràtic al Conservatori de Madrid, és íntim amic de Chavarría. “Ell em diu que la melodia avui en dia s'està perdent. I jo també ho penso. Avui tot és soroll... Però a Tortosa sí que tenim moltes melodies”.